

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa națională
19 aprilie 2022, Brăila
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.**

Se dau textele:

A. Siba Lom era de două săptămâni pe Pământ. Totul fusese nou și impresionant pentru el. Se gândea că la fel stăteau lucrurile și pentru copilul pământean care îi luase locul acasă. De experiențe ca ale lor nu se bucurau mulți. În primele zile nu prididise cu întrebările, se simțea ca într-una dintre excursiile pe care le făceau des cu școala pe planete mai apropiate, doar că acum era de zece ori mai curios. Pământul nu semăna cu nimic din ce văzuse până atunci. Nicio prezentare holografică* pe care o urmărise înainte de plecare nu îl pregătise pentru ce era aici. N-a avut timp să se plictisească. Iar orașul, cu mulțimile lui de oameni atât de diferiți și de mașini și de clădiri înalte, toate deasupra solului, nu l-au împins nicio clipă să ridice privirea către cer. Nu i-a zburat gândul spre casă decât după ce a ieșit din oraș.

Înainte să i se termine stagiul aici, gazdele lui au propus să facă o vizită – a zis Matei, ridicând din sprâncene – în natură.

Undeva departe, tare departe, cu mult dincolo de acei nori spumoși, la capătul a multe milioane de kilometri, erau toți ai lui. Le vedea chipurile în forma aburilor schimbători de pe cer.

Când au ajuns, Siba Lom a observat cât de ciudat îl priveau bunicii lui Matei. Era clar că nu mai văzuseră niciodată un marțian.

— El e Siba, a zis Matei. Mi-a fost coleg de bancă în ultimele două săptămâni. Siba vine de pe planeta Marte.

Bunicul s-a fâstăcit, dar a întins mâna bărbătește. Siba Lom a făcut un pas în față și l-a luat voinicește în toate cele patru brațe ale sale. Era cu un cap mai mare decât omul bătrân.

Văzuse la școală că așa se salutau prietenii buni. Matei a râs. Siba îl făcuse des să râdă în zilele de când se cunoșteau. Marțianul își dorea mult să învețe obiceiurile pământenilor, dar nu întotdeauna le înțelegea bine sensul.

— Vino să-ți arăt ceva interesant, i-a zis Matei după ce Siba o îmbrățișase călduros și pe bunica lui.

„De când am venit”, ar fi vrut să-i spună Siba Lom, „tot ce am văzut mi s-a părut interesant.” Nu înceta să se minuneze. Îl impresiona în special cât de mulți oameni trăiesc în același loc, și încă la lumină.[...]

— Îmi place aici, a zis Siba Lom, urmându-l pe băiat de-a curmezișul curții mari, de pământ bătătorit*. Miroase altfel. Și e mai multă liniște în jur.

— Asta-mi place și mie. În plus, aici nu avem semnal.

Siba nu apucase să observe asta. Dispozitivul care îi ajuta să comunice nu avea nevoie de relee*.

Marțianul observase acest lucru pe care îl aveau în comun cu pământenii. Poate singurul. Ca pe planeta lui, și aici toți erau conectați prin aparate mici, stăteau cu ochii în ele tot timpul. Numai că pentru ei erau absolut necesare, fiind atât de împrăștiați pe o planetă mult mai mare și mai neprietenoasă. Pe când aici, pe Pământ, unde se trăia în orașe de sute de mii de suflete, unde nimeni nu era nevoit să-și ducă viața departe de lumina rece a soarelui, micile ecrane mai mult îi izolau pe oameni. [...]

Mai departe au mers în vizită la Joiana. Vaca stătea culcată în fânul așternut de curând și rumega liniștită. Nici nu s-a sinchisit de ei.

— Ce ființă fabuloasă! a exclamat Siba Lom. Pot s-o ating?

Mircea Pricăjan, *Siba Lom vrea să plece*, vol. *Lumea-n gamă marțiană*

*holografică – înregistrată din spațiu prin folosirea luminii laserului

*bătătorit – tare și neted

*relee - sisteme de comunicații în radiodifuziune și televiziune, cu stații intermediare de recepție și retransmisie

B. Salutul reprezintă o formă eficientă de comunicare prin care se conturează un anumit comportament. Cel mai frecvent salut este, fără îndoială, strângerea de mână, însă în diferite părți ale lumii, există cele mai uimitoare și diverse moduri de a saluta. Toate sunt legate de cultura și tradițiile diferitelor popoare. Unele sunt comune, însă altele ar putea părea cu siguranță ciudate pentru occidentali. În Filipine, respectul pentru bătrâni este exprimat de salutul numit „Mano”, prin care se ia mâna persoanei salutate și se duce la frunte. În Japonia, se salută printr-o strângere de mână, însoțită de o plecăciune. În Franța, nu numai prietenii, dar și cunoscuții cumsecade sunt întâmpinați cu un sărut pe obraz. În Noua Zeelandă, maorii se salută cu un gest numit „Hong”, care înseamnă atingerea nasurilor unul de celălalt. În Zambia, salutul cel mai frecvent în rândul populației locale este atingerea degetelor, care seamănă cu gestul folosit de europeni pentru a pune un pariu. În țările arabe, se exprimă respectul profund prin atingerea nasului și punerea mâinii pe umărul interlocutorului.

Formele de salut, indiferent de zona din lume unde sunt utilizate, contribuie la îmbunătățirea relațiilor interumane, reprezintă un pas important spre realizarea înțelegerii între oameni și aduc un plus de culoare vieții.

adaptare după *Care sunt formele de salut din lume?*, <https://www.descopera.ro/>

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării **30 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs numărul și răspunsul corect pentru fiecare cerință, cu privire la textele date.

1. Indică seria în care toate cuvintele sunt corect despărțite în silabe: **3 puncte**
  - a) săp-tă-mâni, a-tun-ci, mar-ția-nul, strân-ge-re-a, oc-ci-den-tali.
  - b) săp-tă-mâ-ni, a-tun-ci, mar-ția-nul, strân-ge-rea, oc-ci-den-ta-li.
  - c) săp-tă-mâni, a-tunci, mar-ți-a-nul, strân-ge-rea, oc-ci-den-tali.
  - d) săp-tă-mâ-ni, a-tunci, mar-ți-a-nul, strân-ge-rea, oc-ci-den-ta-li.
2. Seria în care toate cuvinte aparțin câmpului lexico-semantic al *cosmosului* este: **3 puncte**
  - a) planete, cer, Marte, Pământ.
  - b) ecran, marțian, planete, Soare.
  - c) planete, marțian, ecran, nori.
  - d) planete, fân, Marte, nori.
3. Sinonimele potrivite pentru sensul din textul A al cuvintelor subliniate (*stagiul, a observat, sensul, izolau*) sunt, în ordine: **3 puncte**
  - a) pregătirea, a constatat, direcția, uneau.
  - b) practica, a remarcat, înțelesul, despărțeau.
  - c) pregătirea, a văzut, rostul, fermecau.
  - d) practica, a notat, semnificația, uneau.
4. Indică seria ce conține numai cuvinte care pot avea omonime: **3 puncte**
  - a) care, duce, răs, mai, dar.
  - b) care, duce, mari, mai, dar.
  - c) care, duce, cel, mai, dar.
  - d) care, duce, mult, mai, dar.
5. Conține numai adjective variabile seria: **3 puncte**
  - a) frecvent, rece, eficient, diverse.
  - b) frecvent, rece, cumsecade, profund.
  - c) frecvent, rece, diverse, profund.
  - d) frecvent, rece, eficient, profund.
6. Conține numai substantive de genul neutru seria: **3 puncte**
  - a) ecran, suflet, stagiul, gând, om.
  - b) lucru, loc, gând, marțian, suflet.
  - c) lucru, loc, gând, stagiul, sens.
  - d) ecran, abur, sens, om, oraș.
7. Enunțul în care verbul „a fi” are valoare predicativă este: **3 puncte**
  - a) „Siba Lom era de două săptămâni pe Pământ.”.
  - b) „doar că acum era de zece ori mai curios”.
  - c) „Mi-a fost coleg de bancă în ultimele două săptămâni.”.
  - d) „salutul cel mai frecvent în rândul populației locale este atingerea degetelor”.

8. În secvența: „Martianul își dorea mult să învete obiceiurile pământenilor, dar nu întotdeauna le înțelegea bine sensul.” funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate sunt, în ordine: **3 puncte**
- subiect, predicat verbal, complement, complement.
  - subiect, predicat nominal, complement, atribut.
  - subiect, predicat verbal, complement, atribut.
  - subiect, predicat verbal, subiect, complement.
9. Scrie, pe foaia de concurs, valoarea de „adevărat” sau „fals” a fiecărui enunț dat: **3 puncte**
- În enunțul „În Japonia, se salută printr-o strângere de mână, însoțită de o plecăciune.” sunt două predicte verbale. **(A/F)**
  - În enunțul „În țările arabe, se exprimă respectul profund prin atingerea nasului și punerea mâinii pe umărul interlocutorului.” sunt opt substantive. **(A/F)**
  - În secvența „Înainte să i se termine stagiul aici, gazdele lui au propus să facă o vizită” sunt două verbe la modul conjunctiv. **(A/F)**
10. Notează perechea literă-cifră care indică tipul fiecărui enunț selectat: **3 puncte**
- „Pământul nu semăna cu nimic din ce văzuse până atunci.” 1. negativ, interogativ
  - „Ce ființă fabuloasă!” 2. afirmativ, interogativ
  - „Pot s-o ating?” 3. negativ, enunțiativ
  4. afirmativ, exclamativ

SUBIECTUL al II-lea – Lectură și redactare **40 de puncte**

a. Înțelegerea textului (continuu, discontinuu și multimodal).....20 de puncte

- Notează, din textul B, două popoare care exprimă un respect profund prin salut. **3 puncte**
- Transcrie, din textul B, secvența în care un gest este prezentat ca având mai multe sensuri. **5 puncte**
- Precizează două beneficii ale salutului, așa cum reies din textul B. **6 puncte**
- Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, scopul pentru care consideri că a fost scris textul B, justificându-ți răspunsul. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

b. Scriere despre text (continuu, discontinuu și multimodal).....20 de puncte

Scrie un text, de 80 - 120 de cuvinte, în care să prezinți *întâlnirea dintre cele două lumi* prezentate în textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre lumea pământenilor și cea a marțianului, așa cum reiese din textul A;
- ilustrarea, prin exemple adecvate, a asemănării și a deosebirii;
- numirea unei valori importante pentru tine, identificate în textul dat, justificându-ți alegerea;

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; unitatea compoziției – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate **20 de puncte**

În jurnalul tău de lectură ai notat următoarea secvență: „Toleranța este respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității culturilor lumii noastre. Toleranța este un act de umanitate, pe care trebuie să-l cultivăm și să-l adoptăm fiecare în viața proprie în fiecare zi.”

(Audrey Azoulay, UNESCO). Completează jurnalul cu o notă de lectură de minimum 120 de cuvinte în care să îți exprimi ideile/emoțiile, pornind de la afirmația dată.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- exprimarea acordului/dezacordului față de afirmația dată;
- precizarea ideilor/emoțiilor cu privire la afirmația dată;
- prezentarea ideilor/emoțiilor precizate, evidențind două motive;
- raportarea la experiența personală în context cultural/ experiența de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; unitatea compoziției – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.